

BESLUT

Datum
2025-07-03

Dnr
11107-2024

Sid
1 (3)

Justitieombudsmannen
Thomas Norling

Bromma stadsdelsnämnd i Stockholms kommun kritiseras för att inte ha hanterat en begäran om utlämnande av allmän handling med tillräcklig skyndsamhet

---

Anmälan

I en anmälan till JO klagade L.B. på socialtjänsten inom Bromma stadsdelsförvaltning i Stockholms kommun och framförde bl.a. följande. Den 16 oktober 2024 begärde hon att få ta del av allmänna handlingar från socialtjänsten. Hon fick del av några av handlingarna den 4 november 2024 och hon informerades sedan om att socialtjänsten skulle skicka resterande handlingar till henne. Den 16 januari 2025 hade hon ännu inte fått ta del av samtliga handlingar.

Uttredning

JO begärde att Bromma stadsdelsnämnd i Stockholms kommun skulle yttra sig över det som framförts i anmälan om utlämnande av allmänna handlingar.

Nämnden yttrade sig och medgav att utlämnandet hade dragit ut i tiden. Det berodde på att ansvarig handläggare skulle gå på semester och att kollegan som tog över utlämnandet inte hade klart för sig vad som behövde göras. Det dröjde därför till den 24 januari 2025 innan samtliga handlingar skickades till L.B.

L.B. kommenterade yttrandet.

Bedömning

Den som begär ut en allmän handling som får lämnas ut ska genast eller så snart det är möjligt och utan avgift få ta del av handlingen på stället (se 2 kap. 15 § tryckfrihetsförordningen, TF). Den som önskar ta del av en allmän handling har även rätt att mot en fastställd avgift få en kopia av handlingen till den del handlingen får lämnas ut (se 2 kap. 16 § TF). En begäran om att få ta del av en allmän handling eller en kopia av en sådan ska behandlas skyndsamt. JO har i flera beslut uttalat att besked i en utlämnande fråga normalt bör lämnas samma dag som begäran har gjorts. Någon eller några dagars fördröjning kan dock godtas om det är

nödvändigt för att ta ställning till om handlingarna får lämnas ut. Om framställningen avser eller kräver genomgång av ett omfattande material kan det vara ofrånkomligt med ytterligare dröjsmål. I sådana fall kan det många gånger vara lämpligt att successivt lämna besked om vad som kan lämnas ut (Se t.ex. JO 2015/16 s. 665, dnr 6276-2012 m.fl.).

Av utredningen framgår att L.B. den 16 oktober 2024 begärde att få ta del av allmänna handlingar. Hon kompletterade därefter sin begäran och en del av handlingarna lämnades ut till henne den 4 november samma år. L.B. påminde sedan vid upprepade tillfällen socialtjänsten om att hon inte fått del av samtliga handlingar som hennes begäran omfattade. Den 16 december 2024 och den 7 januari 2025 meddelade socialtjänsten L.B. att de resterande handlingarna skulle skickas till henne. Trots det dröjde det till den 24 januari 2025 innan det skedde.

Jag kan konstatera att det dröjde mer än tre månader från det att L.B. framställde sin begäran till det att samtliga handlingar hade skickats till henne. En sådan tidsåtgång är naturligtvis inte godtagbar. Jag noterar även att utlämnandet fördröjdes ytterligare av att en handläggare skickade handlingarna flera veckor senare än utlovat. Nämnden har som förklaring till dröjsmålet uppgett att begäran kom in i samband med ansvarig handläggares semester och att det inte stod klart för den kollega som tog över hanteringen vad som behövde göras under frånvaron. Jag vill understryka att det givetvis inte är acceptabelt att hanteringen av en begäran drar ut i tiden på grund av en handläggares semester. Nämnden har ett ansvar för att se till att verksamheten är organiserad på ett sådant sätt att framställningar från enskilda hanteras skyndsamt även vid semestrar eller annan frånvaro hos ansvariga anställda. Handläggningstiden har varit oacceptabelt lång och inte förenlig med tryckfrihetsförordningens krav på skyndsamhet. Nämnden förtjänar kritik för detta.

I sitt yttrande har nämnden uppgett att den har som rutin att inom 48 timmar skicka en bekräftelse till den enskilde om att nämnden har mottagit hans eller hennes begäran om utlämnande av allmän handling. Om nämnden gör bedömningen att den enskilde kan få ta del av handlingarna ska de därefter delges den enskilde så skyndsamt som möjligt. Jag har tidigare redovisat att besked i en utlämnandefråga bör lämnas samma dag som begäran gjorts. Nämndens rutin innebär att tiden för att skicka en bekräftelse om att begäran mottagits överstiger den tid då en handling normalt sett bör kunna lämnas ut. Jag förutsätter att nämnden omedelbart ser över sina rutiner så att de stämmer överens med kraven i tryckfrihetsförordningen.

Övrigt

L.B. har framfört att hon den 16 januari 2025 lämnade in ett överklagande med ett intermistiskt yrkande till nämnden. Efter att ha frågat socialtjänsten om överklagandet hade skickats till förvaltningsrätten fick hon den 30 januari 2025 information om att det skulle ske samma vecka.

Det som har kommit fram ger mig inte tillräcklig anledning att vidta någon annan åtgärd än att påminna nämnden om följande.

Ett överklagande ska ges in till den myndighet som meddelat beslutet (beslutsmyndigheten). När ett överklagande kommit in ska beslutsmyndigheten pröva om överklagandet har kommit in i rätt tid. Om det har kommit in för sent ska myndigheten besluta att överklagandet inte får tas upp till prövning (avvisning). Om överklagandet inte avvisas ska beslutsmyndigheten skyndsamt överlämna överklagandet och övriga handlingar i ärendet till överinstansen (se 43–46 §§ förvaltningslagen [2017:900]). JO har vid flera tillfällen uttalat att tiden för överlämnande till överinstansen som regel inte bör överstiga en vecka (se t.ex. JO 2014/15 s. 435, dnr 6620-2012). I brådskande fall kan det givetvis vara nödvändigt att hantera ett överklagande mycket snabbare än så och ibland så tidigt som samma dag som det kommer in (se prop. 2016/17:180 s. 241).

Jag förutsätter att nämnden ser över sina rutiner för att säkerställa att överklaganden överlämnas till överinstansen med den skyndsamhet som lagen kräver.

Vad som i övrigt har kommit fram i ärendet föranleder inte någon åtgärd eller något uttalande från min sida.

Ärendet avslutas.

Beslutet har fattats av JO Thomas Norling. Dokumentet har fastställts digitalt och har ingen underskrift.

Rättssakkunniga Charlotte Ljungblad har föredragit ärendet och tf. byråchefen Maria Karlströms har deltagit i beredningen.

Sändlista

L.B.

Bromma stadsdelsnämnd i Stockholms kommun (BRO 2024/609)